

GHID DE NURSING

cu tehnici de evaluare
și îngrijiri corespunzătoare
nevoilor fundamentale

Coordonator lucrare:
LUCREȚIA TITIRCĂ

AUTORI:

LUCREȚIA TITIRCĂ
ELENA DOROBANȚU
GHERGHINICA GAL
MONICA SEUCHEA
MARIA ZAMFIR

GEORGETA BALTĂ
LUDMILA RACHIERU
LIANA PÂRVU
VALERIA GHIDU

COLABORATORI:

MARIANA ARDELEANU
MĂRIUCA IVAN
LAURA MUNTEANU

IULIANA VIȘOVAN
ILEANA CĂRMEN DINDELEGAN

GHID DE NURSING

CU TEHNICI DE EVALUARE ȘI ÎNGRIJIRI CORESPUNZĂTOARE
NEVOILOR FUNDAMENTALE

Vol. I

Coordonator lucrare
LUCREȚIA TITIRCĂ

770975

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie
„Nicolae Testemițanu”

BIBLIOTECA
ȘTIINȚIFICĂ MEDICALĂ

SL2

Cartea
Medicală

Cuprins

Nursingul la început de mileniu (Dr. Mioara Mincu)	5
Îmbinarea științei cu vocația de nursă (Lucreția Titircă)	7

PARTEA ÎNTÂI

NURSA

PROCESUL DE ÎNGRIJIRE (DE NURSING)

Cap. I Introducere în profesie (Lucreția Titircă)	13
1. Aspecte teoretice ale procesului de îngrijire (ale nursingului)	19
2. Reorientarea serviciilor de sănătate	21
3. Îngrijiri primare de sănătate (I.P.S.)	21
4. Cadrul conceptual al îngrijirilor	24
5. Competența asistentei medicale	25

Cap. II Modelul conceptual

al Virginiei Henderson (Lucreția Titircă)

1. Componentele esențiale ale unui model conceptual	27
2. Nevoile fundamentale – generalități	29
3. Clasificarea nevoilor umane după teoria lui Maslow	31
4. Nevoia și homeostazia	31
5. Independența și dependența în satisfacerea nevoilor fundamentale	33
6. Sursele de dificultate	36

Cap. III Procesul de îngrijire (Lucreția Titircă)

Prezentare generală	38
Etapele procesului de îngrijire	38
1. Culegerea de date sau aprecierea	39
Observarea	41
Interviul:	
Condițiile pentru interviu (43), Abilități ale asistentei de a facilita interviul (43) (Lucreția Titircă)	
Scop (44), Tipuri de interviu (45), Etapele interviului (45), Profilul pacientului (46) (Gherghinica Gal, Monica Seucea)	
Fișa de interviu	47

2. Analiza și interpretarea datelor (Lucreția Titircă)	48
Diagnosticul de îngrijire (de nursing)	50
Exerciții	56
3. Planificarea îngrijirilor (Lucreția Titircă)	60
a. Obiectivele de îngrijire	61
b. Intervenția	65
4. Executarea (aplicarea) îngrijirilor (Lucreția Titircă)	66
Exercițiu – plan de îngrijire	67
5. Evaluarea îngrijirilor (Lucreția Titircă)	72

PARTEA A DOUA

NEVOILE FUNDAMENTALE ALE FIINȚEI UMANE ȘI PROBLEME DE ÎNGRIJIRE

1. Nevoia de a respira și a avea o bună circulație (Elena Dorobanțu)	77
A. Respirația	
I. Independența în satisfacerea nevoii de a respira	77
II. Dependența în satisfacerea nevoii	80
Probleme de dependență:	
1. Alterarea vocii	80
2. Dispneea	81
3. Obstrucția căilor respiratorii	82
B. Circulația	
I. Independența în satisfacerea circulației	84
a. Pulsul	84
b. Tensiunea arterială	85
II. Dependența în satisfacerea nevoii	87
Circulație inadecvată	87
Tehnici de evaluare și îngrijiri asociate nevoii de a respira și a avea o bună circulație (Gherghinica Gal, Monica Seuceha)	88
Evaluarea funcțiilor vitale	88
Observarea și măsurarea respirației	89
Măsurarea pulsului	91
Măsurarea tensiunii arteriale	93
Intervenții pentru menținerea sau favorizarea expansiunii pulmonare	96
Intervenții pentru mobilizarea secrețiilor	99
Intervenții pentru menținerea căilor respiratorii libere	100
Intervenții pentru favorizarea oxigenării tisulare	105
2. Nevoia de a bea și a mânca (Maria Zamfir)	107
I. Independența în satisfacerea nevoii	108
II. Dependența în satisfacerea nevoii	111
Probleme de dependență:	
1. Alimentația și hidratarea inadecvată prin deficit	112
2. Alimentația și hidratarea inadecvată prin surplus	114

Tehnici de evaluare și îngrijiri asociate nevoii de a bea și a mânca (Georgeta Baltă, Maria Zamfir)	115
Alimentația pacientului	115
Hidratarea și mineralizarea organismului	128

3. Nevoia de a elimina (Lucreția Titircă, Maria Zamfir)

I. Independența în satisfacerea nevoii	138
a) Urina	138
b) Scaunul	139
c) Transpirația	141
d) Menstra	141
II. Dependența în satisfacerea nevoii	142
Probleme de dependență:	
1. Eliminarea urinară inadecvată cantitativ și calitativ	143
2. Retenția urinară – ischiurie	146
3. Incontinența de urină și materii fecale	147
4. Diareea	149
5. Constipația	151
6. Vărsăturile	153
7. Eliminarea menstruală și vaginală inadecvată	156
8. Diaforeza. Transpirația în cantitate abundentă	157
9. Expectoratia	158

Tehnici de evaluare și îngrijiri asociate nevoii de a elimina (Lucreția Titircă)	160
Determinarea cantității de urină pe 24 de ore	160
Analiza urinei	162
Captarea dejecțiilor fiziologice și patologice	165
Aspirația gastrică	167
Tubajul intestinal – aspirație intestinală continuă	170
Stomiile	173
Urmărirea bilanțului lichidian	182
Măsurarea greutății și înălțimii corporale	184

4. Nevoia de a se mișca și a avea o bună postură (Elena Dorobanțu)

I. Independența în satisfacerea nevoii	185
II. Dependența în satisfacerea nevoii	188
Probleme de dependență:	
1. Imobilitatea	188
2. Hiperactivitatea	191
3. Necoordonarea mișcărilor	192
4. Postura inadecvată	193

Tehnici de evaluare și îngrijiri asociate nevoii de a se mișca și a avea o bună postură (Lucreția Titircă)	196
Patul pacientului	196
Pregătirea și schimbarea patului	199
Pozițiile pacientului în pat	205

Schimbările de poziție ale pacientului	211
Mobilizarea pacientului	214
Transportul pacienților	220
5. Nevoia de a dormi și a se odihni (Ludmila Rachieru) . . .	224
I. Independența în satisfacerea nevoii	224
II. Dependența în satisfacerea nevoii	227
Probleme de dependență:	
1. Insomnie	228
2. Hipersomnie	230
3. Disconfort	231
4. Oboseala	232
Tehnici de evaluare și îngrijiri asociate nevoii de a dormi și a se odihni (Gherghinica Gal, Monica Seuceha)	233
Rolul asistentei în satisfacerea nevoii de odihnă a pacientului	233
Exerciții de relaxare (Lucreția Titircă)	234
Meditația (Lucreția Titircă)	235
6. Nevoia de a se îmbrăca și dezbrăca (Liana Pârvu) . . .	236
I. Independența în satisfacerea nevoii	236
II. Dependența în satisfacerea nevoii	238
Probleme de dependență:	
1. Dificultatea de a se îmbrăca și dezbrăca	239
2. Dezinteres pentru ținuta vestimentară	239
Îmbrăcarea și dezbrăcarea pacientului (Gherghinica Gal, Monica Seuceha) . . .	241
7. Nevoia de a menține temperatura corpului în limite normale (Elena Dorobanțu)	241
I. Independența în satisfacerea nevoii	241
II. Dependența în satisfacerea nevoii	244
Probleme de dependență:	
1. Hipertermia	244
2. Hipotermia	246
Tehnici de evaluare și îngrijiri asociate nevoii de a menține temperatura corpului în limite normale (Gherghinica Gal, Monica Seuceha)	248
Măsurarea temperaturii	248
8. Nevoia de a fi curat, îngrijit, de a proteja tegumentele și mucoasele (Maria Zamfir)	252
I. Independența în satisfacerea nevoii	252
II. Dependența în satisfacerea nevoii	253
Probleme de dependență:	
1. Carențe de igienă	254
2. Alterarea tegumentelor și fanerelor	256

Tehnici de evaluare și îngrijiri asociate nevoii de a fi curat, îngrijit, de a proteja tegumentele și mucoasele	258
– Toaleta pacientului (Mariana Ardelean)	258
– Executarea îngrijirilor (Elena Dorobanțu)	260
– Escarele de decubit (Mariana Ardelean)	266
– Îngrijirea plâgilor (Lucreția Titircă)	270
9. Nevoia de a evita pericolele (Liana Pârvu)	276
I. Independența în satisfacerea nevoii	276
II. Dependența în satisfacerea nevoii	279
Probleme de dependență:	
1. Vulnerabilitatea față de pericole	280
2. Alterarea integrității fizice sau psihice ori amândouă	282
Tehnici de evaluare și îngrijiri asociate nevoii de a evita pericolele	283
Factorii de mediu (283), Mediul securizant și de protecție (285), Măsuri în vederea asigurării mediului securizant pentru pacientul spitalizat (285), Prevenirea infecțiilor intraspitalicești (287) (Elena Dorobanțu)	
Sterilizarea (Laura Munteanu)	294
Durerea (Gherghinica Gal, Monica Seucea)	300
Plan de îngrijire pentru pacientul cu durere	301
Rolul asistentei în ameliorarea reacțiilor emoționale și comportamentale la stres	303
Exemple de intervenții autonome (Lucreția Titircă)	305
10. Nevoia de a comunica (Elena Dorobanțu)	315
I. Independența în satisfacerea nevoii	315
II. Dependența în satisfacerea nevoii	317
Probleme de dependență:	
1. Comunicare ineficace la nivel senzorial și motor	318
2. Comunicare ineficientă la nivel intelectual	320
3. Comunicare ineficientă la nivel afectiv	321
Comunicarea terapeutică (Gherghinica Gal, Monica Seucea)	323
11. Nevoia de a acționa conform propriilor convingeri și valori, de a practica religia (Maria Zamfir) ..	325
I. Independența în satisfacerea nevoii	325
II. Dependența în satisfacerea nevoii	327
Probleme de dependență:	
1. Culpabilitatea	328
2. Frustrarea	329
Rolul asistentei în susținerea spirituală a pacientului (Gherghinica Gal, Monica Seucea)	330
12. Nevoia de a fi preocupat în vederea realizării (Ludmila Rachieru)	332
I. Independența în satisfacerea nevoii	332

II. Dependența în satisfacerea nevoii	335
Probleme de dependență:	
1. Devalorizarea	336
2. Neputința	337
Rolul asistentei în promovarea unui concept pozitiv despre sine (Gherghinica Gal, Monica Seuceha)	339

13. Nevoia de a se recrea (Valeria Ghidu)341

I. Independența în activitățile recreative	341
II. Dependența în satisfacerea nevoii de a se recrea	344
Probleme de dependență:	
Neplăcerea de a efectua activități recreative	345
Asigurarea mijloacelor de recreare a pacientului (Gherghinica Gal, Monica Seuceha)	346

14. Nevoia de a învăța cum să-ți păstrezi

sănătatea (Valeria Ghidu)	346
I. Independența în satisfacerea nevoii	346
II. Dependența în satisfacerea nevoii	348
Probleme de dependență:	
Ignoranța	350
Rolul asistentei în educația pentru sănătate (Gherghinica Gal, Monica Seuceha)	351

Exerciții de taxonomie (Ileana Carmen Dindelegan)354

ANEXE

Anexa 1 – Ghid orientativ de culegere a datelor pentru cele 14 nevoi fundamentale, în vederea evaluării și satisfacerii nevoilor (Gherghinica Gal, Monica Seuceha)	364
Anexa 2 – Lista de probleme cu manifestările de dependență corespunzătoare fiecărei nevoi (traducere de Iuliana Vișovan)	374
Anexa 3 – Lista cu diagnostice de îngrijire (probleme + surse de dificultate) și obiectivele corespunzătoare fiecărei situații (traducere și sinteză de Lucreția Titircă și Iuliana Vișovan)	383
Anexa 4 – Surse de dificultate (traducere de Iuliana Vișovan)	399
Anexa 5 – Diagnostice de îngrijire (traducere de Lucreția Titircă)	405

Bibliografie	408
--------------	-----